

PROGRAM

KAREL

IQI 151

řešené příklady

PROGRAM KAREL

pro IQ 151

řešené příklady

Komenium, n.p., Praha

1986

Úvod

Text navazuje na návod "Program Karel pro IQ 151", vydaný n. p. Komenium v roce 1986, který popisoval činnost programu "Karel" a práci s programem dokumentoval na jednoduchých příkladech. Tento text doplňuje a rozšiřuje původní návod o některé další vesměs složitější řešené příklady. Z výše uvedeného důvodu se v příkladech budou vyskytovat některé jednoduché příkazy, které jsou uváděny v předchozím návodu. Jsou to:

a/ příkaz pro otočení robota čelem vzad bez akustických signálů /dále: pípání/, který má název CELEMVZAD a vypadá /viz úloha 1 předchozího návodu/:

CELEMVZAD
ZNAMENA
RYCHLE
VLEVOVBOK
VLEVOVBOK
KONEC

b/ příkaz pro otočení robota vpravo vbok bez pípání, který má název VPRAVOVBOK a vypadá /viz úloha 4 předchozího návodu/:

VPRAVOVBOK
ZNAMENA
RYCHLE
VLEVOVBOK
VLEVOVBOK
VLEVOVBOK
KONEC

c/ příkaz, podle něhož dojde robot z libovolného místa k protilehlé zdi bez pípání. Příkaz má název KEZDI a vypadá:

KEZDI
ZNAMENA
DOKUD NEBUDE ZED
RYCHLE
KROK
KONEC
KONEC

Tento poslední příkaz je obdobný jako v úloze 3 předchozího návodu jen s tím rozdílem, že příkaz probíhá v režimu "RYCHLE", tedy bez signálů /pípání/. Pokud má tedy váš robot v paměti původní znění příkazu KEZDI, vymažte ho a nahraďte výše uvedeným.

Nyní následují jednotlivé řešené úlohy.

Úloha 1:

Vytvořte příkaz, podle něhož udělá robot krok v šikmém směru /tj. pod úhlem 45° od směru SEVER-JIH nebo VÝCHOD-ZÁPAD/ a přitom jednou pípne.

Řešení:

Robot udělá nejdříve pomalu krok /s pípnutím/ ve směru, do něhož je čelem otočen, pak udělá rychle /bez pípnutí/ vlevo v bok a krok v novém směru, nakonec se otočí bez pípnutí vpravo v bok. Celý příkaz, který pojmenujeme KROKS45 je následující:

```
KROKS45
ZNAMENA
POMALU
KROK
RYCHLE
VLEVOVBOK
KROK
VPRAVOVBOK
KONEC
```

Příkaz VPRAVOVBOK je popsán v úvodu. Nový příkaz vložíme v režimu PROGRAMOVÁNÍ a v režimu provádění pak ověříme, že robot provádí požadovanou činnost. Pozor pouze na vhodnou volbu výchozího postavení robota, aby při provádění příkazu KROKS45 nenarazil na zeď.

Úloha 2:

Vytvořte příkaz, podle něhož robot přejde úhlopříčně prázdné město. Vyjde z libovolného rohu, přičemž má zeď za sebou a po pravici.

Řešení:

Jedná se o několikanásobné opakování předchozího kroku v úhlopříčném směru, který popisuje předchozí úloha. Příkaz nazvaný UHLOPRICKA je následující:

```
UHLOPRICKA
ZNAMENA
DOKUD NEBJDE ZED
KROKS45
KONEC
KONEC
```

Příkaz vložíme v režimu PROGRAMOVÁNÍ, v režimu PROVÁDĚNÍ jeho činnost prověříme. Pro předchozí umístění robota do vhodné výchozí polohy použijeme v jednom z případů například vložení příkazu KAREL v režimu PROVÁDĚNÍ.

Úloha 3:

Sestavte příkaz, pomocí něhož robot projde podél celé severní a jižní zdi města, po obou úhlopříčkách a na každém poli uvedených čtyř cest zanechá značku 1.

Řešení:

Sestavovaný nový příkaz se bude jmenovat MOTYLEK, bude obsahovat dvakrát příkaz KEZDI+, který způsobí chod robota podél obou uvedených zdí města a dále dvakrát příkaz UHLOPRICKA+, který způsobí chod robota po úhlopříčkách. Oba dílčí příkazy končící znakem + jsou vlastně již dříve známé příkazy KEZDI a UHLOPRICKA /viz úvod a úloha 2/, doplněné pouze o příkaz k polo-

žení značky. V režimu PROGRAMOVÁNÍ vložíme:

KEZDI+	UHLOPRICKA+
ZNAMENA	ZNAMENA
DOKUD NEBUDE ZED	DOKUD NEBUDE ZED
RYCHLE	POLOZ
POLOZ	KROKS45
KROK	KONEC
KONEC	KONEC
KONEC	

MOTYLEK
ZNAMENA
KAREL
KEZDI+
VLEVOVBOK
UHLOPRICKA+
VPRAVOVBOK
KEZDI+
CELEMVZAD
UHLOPRICKA+
KONEC

Všimněte si, že výchozí postavení zajišťuje příkaz KAREL, dále se využívá i dříve zavedených jednoduchých příkazů VPRAVOVBOK a CELEMVZAD /viz úvod/. Zadaním příkazu MOTYLEK v režimu PROVÁDĚNÍ opět prověříme jeho správnost.

Poznámka:

Zdůvodněte sami, proč lze v příkazech KEZDI+ a UHLOPRICKA+ použít místo řádku

DOKUD NEBUDE ZED

řádek

OPAKUJ 11 KRAT

víme-li, že rozměry města jsou 12 x 12 kroků.

Úloha 4:

Vytvořte příkaz, pomocí něhož bude robot pípnutím ohlašovat každou asi desátou sekundu.

Řešení:

Necháme robota otáčet na místě pomocí příkazů VLEVOVBOK, z nichž jsou tři provedeny rychle /bez pípnutí/ a čtvrtý je proveden pomalu /s pípnutím/. Do vytváření příkazu je nutno zařadit příkaz CEKEJLS, jehož prováděcí doba je asi 1 sekunda, přičemž jinak příkaz nemá žádný účinek. Toto sekundové zdržení je nutno desetkrát opakovat, aby robot pípnul vždy po deseti sekundách. Vytvářený příkaz se bude jmenovat PIP1ØPIP. V režimu PROGRAMOVÁNÍ vložíme následující příkazy:

PIP1ØPIP	CEKEJLS
ZNAMENA	ZNAMENA
RYCHLE	OPAKUJ 67 KRAT
VLEVOVBOK	KDYZ JE SEVER
VLEVOVBOK	KDYZ JE SEVER
VLEVOVBOK	KONEC JINAK
POMALU	KONEC
VLEVOVBOK	KONEC JINAK
OPAKUJ 1Ø KRAT	KONEC
CEKEJLS	KONEC
KONEC	KONEC
PIP1ØPIP	
KONEC	

Zadáme-li v režimu PROVÁDĚNÍ příkaz PIP1ØPIP, pak robot plní úlohou požadovanou funkci. Všimněte si, že tento program je ve tvaru nekonečného cyklu, který musí operátor zastavit pomocí tlačítka na klávesnici počítače.

úloha 5:

Robot má udělat na místě piruetu /otočku o 360°/ doleva, čekat 5 s, udělat piruetu doprava, počkat 3 s a nakonec udělat piruetu doleva. Sestavte příkaz, pomocí něhož robot všechny uvedené činnosti vykoná.

Řešení:

Příkaz pro provedení piruety vlevo se bude jmenovat

PIRJL, pro piruetu vpravo PIRJP. Pro pauzy použijeme několiknásobné opakování příkazu CEKEJLS z úlohy 4. Celkový požadovaný příkaz se bude jmenovat TOCENI. Využívá se rovněž příkazu VPRAVOVBOK z úvodu textu. V režimu PROGRAMOVÁNÍ vložíme následující příkazy:

TOCENI	PIRJL
ZNAMENA	ZNAMENA
PIRJL	OPAKUJ 4 KRAT
OPAKUJ 5 KRAT	VLEVOVBOK
CEKEJLS	KONEC
KONEC	KONEC
PIRJP	
OPAKUJ 3 KRAT	PIRUP
CEKEJLS	ZNAMENA
KONEC	OPAKUJ 4 KRAT
PIRJL	VPRAVOVBOK
KONEC	KONEC
	KONEC

Správnost funkce ověříme opět zadáním příkazu TOCENI v režimu PROVÁDĚNÍ.

Úloha 6:

Vytvořte příkaz, pomocí něhož robot zjistí, zda je nalevo od něj zeď. Pokud ano, má postoupit o krok dále podél zdi. Nemí-li nalevo od něj zeď, má pětkrát pípnout.

Řešení:

Příkaz pro pětinasobné pípnutí se bude nazývat 5XPIP a bude součástí celkového příkazu VLEVOZED. Využije se i příkazu VPRAVOVBOK z úvodu textu.

Při provádění příkazu VLEVOZED udělá robot nejdříve vlevo vbok a zjistí, zda je v této poloze před ním zeď. Pokud ano, otočí se zpět a udělá krok podél zdi. Pokud před ním zeď po prvním natočení nebude, provede příkaz 5XPIP. V režimu PROGRAMOVÁNÍ vložíme následující příkazy:

VLEVOZED
ZNAMENA
RYCHLE
VLEVOVBOK
KDYZ BUDE ZED
VPRAVOVBOK
KROK
KONEC JINAK
5XPIP
KONEC
KONEC

5XPIP
ZNAMENA
POMALU
OPAKJJ 5 KRAT
VLEVOVBOK
KONEC
RYCHLE
VPRAVOVBOK
KONEC

Zadáním příkazu VLEVOZED v režimu PROVÁDĚNÍ prověříme opět správnost jeho funkce.

Úloha 7:

Robot je ze tří stran obklopen zdí. Vytvořte příkaz, pomocí něhož se otočí do směru, ve kterém není zeď a položením určeného počtu značek na své stanoviště označí světovou stranu, na níž je volná cesta. /SEVER - žádná značka, ZÁPAD - jedna, JIH - dvě, VÝCHOD - tři/.

Řešení:

Úloha předpokládá předchozí vybudování vhodných stěn města a umístění robota tak, aby byl ze tří stran obklopen buď obvodovými nebo vnitřními zdmi a pouze v posledním čtvrtém směru aby zeď nebyla.

Výsledný příkaz se bude jmenovat PRUCHOD a bude v sobě zahrnovat dva jednodušší příkazy - NORD a HLEDAM.

Pomocí příkazu NORD se robot nejdříve otočí čelem na sever. Volnou cestu hledá pomocí příkazu HLEDAM tak, že pokud je čelem ke zdi, udělá vlevo vbok a současně položí značku. To opakuje tak dlouho, až je před ním volná cesta. Pak udělá tímto směrem jeden krok.

V režimu PROGRAMOVÁNÍ vložíme následující příkazy:

PRUCHOD
ZNAMENA
NORD
HLEDAM
KONEC

NORD
ZNAMENA
DOKUD NENI SEVER
VLEVOVBOK
KONEC
KONEC

HLEDAM
ZNAMENA
KDYZ BUDE ZED
VLEVOVBOK
POLOZ
HLEDAM
KONEC JINAK
KROK
KONEC
KONEC

Zadáním příkazu PRUCHOD v režimu PROVÁDĚNÍ při vhodně postavených zdech města a výchozí poloze robota ověříme jeho správnost.

Úloha 8:

Robot stojí v základní poloze. U západní zdi města je postavena zeď o velikosti jednoho tiskového místa a ve vzdálenosti lichého počtu tiskových míst od jižní zdi města. Vytvořte příkaz, pomocí něhož se robot přemístí do středu vzdálenosti mezi jižní zeď města a postavenou zeď.

Řešení:

Využijeme příkazů CELEMVZAD a KEZDI z úvodu textu. Robot udělá nejdříve ze základního postavení vlevo vbok, položí značku, dojde k postavené zdi a tam rovněž položí značku a po otočení čelem vzad udělá krok směrem k výchozímu místu. To nám /kromě prvního VLEVOVBOK provede příkaz POLKEZDI, který bude součástí hledaného výsledného příkazu.

Dále se robot podívá, zda těsně před ním není již položená značka. Pokud ano, zvedne značku před sebou i za sebou a vrátí se na místo, z něhož vyšel obě značky zvednout, protože je to tiskové pole uprostřed vzdále-

nosti obou zdí. Pokud nezjistí robot před sebou položenou značku, dojde až před položenou značku pomocí příkazu PREDZNACKU, na tomto místě položí další značku a původní zvedne. Totéž provede u druhé zdi. Tím vlastně zkrátí interval, v němž leží střed vzdálenosti obou zdí - proto se příkaz bude jmenovat ZKRACUJl. Automaticky v sobě tento příkaz zahrnuje příkaz PREDZNACKU. Výsledný příkaz nazveme STREDl, zahrnuje v sobě příkaz STOPSTREDl, který popsáním způsobem zkracuje vzdálenosti a zastavuje robota na středu vzdálenosti obou zdí. Před zahájením aktivity robota je nutno pomocí příkazu MESTO v režimu PROVÁDĚNÍ postavit vhodnou zeď, která se napojuje na západní zeď města a postavit robota do základní polohy příkazem KAREL. Pak v režimu PROGRAMOVÁNÍ vložíme následující příkazy:

POLPREDZDI
 ZNAMENA
 KDYZ BUDE ZED
 KONEC JINAK
 POLOZ
 KEZDI
 POLOZ
 CELEMVZAD
 KROK
 KONEC
 KONEC

PREDZNACKU
 ZNAMENA
 DOKUD NEB. ZNA.
 KROK
 KONEC
 KONEC

STREDl
 ZNAMENA
 RYCHLE
 VLEVOVBOK
 POLPREDZDI
 STOPSTREDl
 KONEC

ZKRACUJ1
ZNAMENA
OPAKUJ 2 KRAT
PREDZNACKU
POLOZ
KROK
ZVEDNI
CELEMVZAD
KROK
KONEC
KONEC

STOPSTRED1
ZNAMENA
KDYZ BUDE ZNACKA
KROK
ZVEDNI
CELEMVZAD
KROK
KROK
ZVEDNI
CELEMVZAD
KROK
KONEC JINAK
ZKRACUJ1
KROK
STOPSTRED1
KONEC
KONEC

Zadáme-li v režimu PROVÁDĚNÍ příkaz STRED1, robot provede požadovanou činnost.

Úloha 9:

Robot stojí v základním postavení. Před ním je ve vzdálenosti 8 tiskových míst od západní zdi postavena zeď ve směru sever-jih a v ní v neznámém místě otvor o velikosti 1 tiskového pole. Sestavte příkaz, pomocí něhož robot tento otvor najde a zůstane v něm stát.

Řešení:

Využijeme příkazu VPRAVOVBOK z úvodu. Hledaný příkaz se bude jmenovat ZDEOTVOR, bude obsahovat dílčí příkazy 7KROKU a HLEDAME. Pomocí příkazu 7KROKU se robot přemístí ze základní polohy na osmé tiskové místo podél jižní zdi města. Nyní bude robot pokračovat v činnosti podle příkazu HLEDAME - podívá se, zda je před ním zeď. Pokud ne, udělá krok a zůstane stát, neboť je právě v průchodu. Pokud je před ním zeď, přesune se o jedno tiskové pole severněji a činnost v předchozím uvedenou opakuje, dokud otvor nenažde.

V režimu PROGRAMOVÁNÍ vložíme:

HLEDAME
ZNAMENA
KDYZ NEBUDE ZED
KROK
KONEC JINAK
VLEVOVBOK
KROK
VPRAVOVBOK
HLEDAME
KONEC
KONEC

7KROKU
ZNAMENA
OPAKUJ 7 KRAT
KROK
KONEC
KONEC

ZDEOTVOR
ZNAMENA
KAREL
7KROKU
HLEDAME
KONEC

V režimu PROVÁDĚNÍ nejdříve vytvoříme uvnitř města zeď odpovídající podmínkám a pak zadáme příkaz ZDEOTVOR. Robot provede požadovanou činnost.

Úloha 10:

/Varianta předchozí úlohy./

Zeď je postavena ve vzdálenosti ne delší než 8 polí.

Řešení:

Příkaz 7KROKU je nyní nepoužitelný. Robot musí při každém kroku k vnitřní zdi zjistit, zda již otvorem v této zdi právě neprochází. Zjistí to tak, že se natočí vlevo vbok a podívá se, zda na tiskovém poli před ním není konec postavené zdi. Pokud tam zeď je, robot se nachází právě v průchodu a svou aktivitu končí. Pokud tam zeď není, postoupí o jeden krok východním směrem. Dorazí-li k postavené zdi, analogickým způsobem jako v minulé úloze najde průchod a zůstane v něm stát. Výsledný příkaz se bude jmenovat OTVOR, bude obsahovat dílčí příkazy OTVORVEZDI, USZDISTOP a JVZDIOTOC. V režimu PROGRAMOVÁNÍ vložíme všechny jmenované příkazy v tomto tvaru:

OTVORVEZDI
ZNAMENA
KROK
VPRAVOVBOK
KDYZ NEBUDE ZED
KROK
KONEC JINAK
VLEVOVBOK
OTVORVEZDI
KONEC
KONEC

USZDISTOP
ZNAMENA
KDYZ BUDE ZED
KONEC JINAK
VPRAVOVBOK
KROK
UVZDIOTOC
KONEC
KONEC

UVZDIOTOC
ZNAMENA
KDYZ BUDE ZED
VLEVOVBOK
OTVORVEZDI
KONEC JINAK
VLEVOVBOK
USZDISTOP
KONEC
KONEC

OTVOR
ZNAMENA
KAREL
UVZDIOTOC
KONEC

V režimu PROVÁDĚNÍ nejdříve pomocí příkazu MESTO postavíme zeď odpovídající podmínkám úlohy. Pak vložíme příkaz OTVOR a vidíme, že robot provede požadovanou činnost.

Úloha 11:

Sestavte příkaz, pomocí něhož robot položí značky 1 na trojúhelníkové ploše. Přepona trojúhelníka má být úhlopříčka města, vrchol s pravým úhlem je v levém spodním rohu města.

Řešení:

Nejdříve je nutno uvolnit plochu města od případných zdí nebo položených značek pomocí příkazu MESTO v režimu PROVÁDĚNÍ. Hledaný příkaz se bude jmenovat TROJUHELNIK a bude využívat jednodušších příkazů KEZDI[^], SCHOD, STOPKROK, NAKONEC1 a TROJUHEL. V těchto jednodušších příkazech se vyskytují příkazy KEZDI, VPRAVOVBOK a CELEMVZAD z úvodu.

Robot položí nejdříve na výchozí postavení značku, pak pomocí KEZDI[^] označuje celou cestu podél jižní zdi. Dále podle příkazu SCHOD se přesune na severozápadní sousední pole a položí tam značku. /SCHOD je již součástí příkazu TROJUHEL !/ Pak se robot vrací k západní zdi a cestu značuje. Před západní zdí se otočí, přejde všechna označovaná pole této řady podle příkazu NAKONEC1 a již popsáním způsobem přejde na severozápadní sousední pole. Všimněte si, že příkaz STOPKROK jakožto součást příkazu SCHOD zastavuje činnost robota v okamžiku, kdy postoupil až k severní zdi města. V režimu PROGRAMOVÁNÍ vložíme následující příkazy:

```

KEZDI^
ZNAMENA
DOKUD NEBUDE ZED
RYCHLE
KROK
POLOZ
KONEC
KONEC

```

```

SCHOD
ZNAMENA
RYCHLE
VLEVOVBOK
STOPKROK
VLEVOVBOK
KROK
KONEC

```

```

TROJUHEL
ZNAMENA
SCHOD
POLOZ
KEZDI^
CELEMVZAD
NAKONEC1
VLEVOVBOK
KDYZ NEBUDE ZED
VPRAVOVBOK
TROJUHEL
KONEC JINAK
KONEC
KONEC

```

```

STOPKROK
ZNAMENA
KDYZ BUDE ZED
KONEC JINAK
KROK
KONEC
KONEC

```

```

NAKONEC1
ZNAMENA
DOKUD BUDE 1
RYCHLE
KROK
KONEC
KONEC

```

TROJUHLENIK
ZNAMENA
KAREL
POLOZ
KEZDI ^
TROJUHLEL
KONEC

Vložením příkazu TROJUHLENIK v režimu PROVÁDĚNÍ vytvoří robot požadovaný obrazec ze značek 1.

Úloha 12:

/Varianta předchozí úlohy./

Robot má vytvořený trojúhelník ze značek 1 po chvíli smazat.

Řešení:

Nejdříve je nutno uvolnit plochu města od značek a zdi z předchozích úloh. To provedeme pomocí příkazu MESTO v režimu PROVÁDĚNÍ. Hledaný příkaz se bude jmenovat TRCEKEJNIC, bude obsahovat příkaz pro vytvoření trojúhelníku TROJUHLENIK z předchozí úlohy, dále příkaz PAJZA způsobující čekání, nakonec příkaz SMAZANI, který vytvořený trojúhelník smaže. Příkaz SMAZANI obsahuje další příkazy SMAZ, KEZDI-, NAKONEC1-, OTACKAP. V těchto příkazech se opět využívají i příkazy VPRAVOVBOK, CELEMVZAD a KEZDI z úvodu, dále příkaz STOPKROK z předchozí úlohy. V režimu PROGRAMOVÁNÍ vložíme následující příkazy:

KEZDI-	NAKONEC1-
ZNAMENA	ZNAMENA
DOKUD NEBUDE ZED	DOKUD BUDE 1
RYCHLE	RYCHLE
KROK	KROK
ZVEDNI	ZVEDNI
KONEC	KONEC
KONEC	KONEC

OTACKAP
ZNAMENA
VPRAVOVBOK
STOPKROK
VPRAVOVBOK
KONEC

PAUZA
ZNAMENA
OPAKUJ 99 KRAT
OPAKUJ 2 KRAT
KONEC
KONEC

SMAZ
ZNAMENA
KEZDI
OTACKAP
ZVEDNI
NAKONEC1 -
CELEMVZAD
VPRAVOVBOK
KDYZ NEBUDE ZED
VLEVOVBOK
SMAZ
KONEC JINAK
KONEC
KONEC

SMAZANI
ZNAMENA
KAREL
ZVEDNI
KEZDI -
CELEMVZAD
SMAZ
KONEC

TRCEKEJNIC
ZNAMENA
TROJUHELNIK
PAUZA
SMAZANI
KONEC

Pokuste se nyní již sami odvodit význam a působení jednotlivých zaváděných příkazů. O správnosti funkce příkazu TRCEKEJNIC se přesvědčíte jeho vložení v režimu PROVÁDĚNÍ.

Úloha 13:

/Varianta předchozí úlohy./

Vytvořte příkaz, pomocí něhož robot postupně vytváří a maže 4 trojúhelníky, přičemž vrchol s pravým úhlem je nejdříve v dolním levém rohu, pak v dolním pravém rohu, pak v horním pravém rohu a nakonec v horním levém rohu.

Řešení:

V režimu PROVÁDĚNÍ pomocí příkazu MESTO uvolníme plochu města od zdí nebo značek z předchozích úloh.

Pak v režimu PROGRAMOVÁNÍ vložíme následující příkazy:

START
ZNAMENA
CELEMVZAD
KEZDI
VLEVOVBOK
KONEC

NASTART
ZNAMENA
CELEMVZAD
KEZDI
VLEVOVBOK
KEZDI
VLEVOVBOK
KONEC

TROJL
ZNAMENA
POLOZ
KEZDI^
TROJHEL
KONEC

SMAZANIL
ZNAMENA
ZVEDNI
KEZDI-
CELEMVZAD
SMAZ
KONEC

TRCEKEJNICI
ZNAMENA
TROJL
PAUZA
START
SMAZANIL
KONEC

TOCENITROJ
ZNAMENA
KAREL
RYCHLE
TRCEKEJNICI
OPAKUJ 3 KRAT
NASTART
TRCEKEJNICI
KONEC
TOCENITROJ
KONEC

Hledaný příkaz je TOCENITROJ, využívá dílčích příkazů TROJL, TRCEKEJNICI, SMAZANIL, START, NASTART. Z předchozích dvou úloh využívá příkazů KEZDI^, KEZDI-, SMAZ, PAUZA. Využívá se rovněž příkazů KEZDI a CELEMVZAD z úvodu.

Význam jednotlivých dílčích příkazů se již odvodíte snadno sami. O správnosti příkazu TOCENITROJ se přesvědčíte jeho vložení v režimu PROVÁDĚNÍ.

PROGRAM KAREL pro IQ 151 - řešené příklady
Autor: Ing. Emil Kollert. Schválilo ministerstvo školství ČSR dne
25.11.1985, č.j. 32 363/85-200 pro uživatele mikropočítače IQ 151.
Vyrobitel Komenium, n.p., Praha pod ČKL 5025 v roce 1986. Odpověd-
ná redaktorka: PhDr. Emilie Petráková. Obálka a technická úprava:
Martina Mášová. Náklad: 1 500 ks. Vydání: 1.
K-77/86

